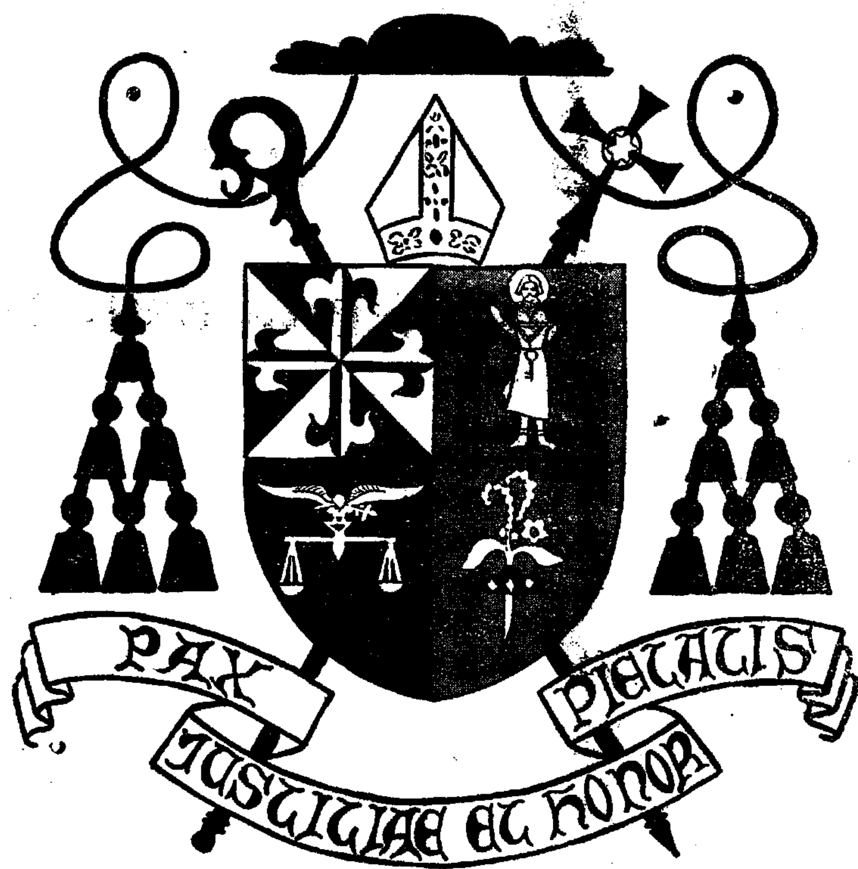
No. 3098. Woensdag 18 October 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Frater Petrus Innocentius Verriet

van de Orde der Predikheeren,

door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

Titulair Bisschop van Eleutherna en

Apostolisch Vicaris van Curaçao,

aan de Geestelijkheid en Geloovigen van zijn Vicariaat

Zaligheid in den Heer.

Beminde Geloovigen. Wanneer wij ons heden tot U richten, dan is het om te voldoen aan een vurig verlangen van Zijne Heiligheid den Paus.

Het is U allen bekend, dat de Missie-actie en de Katholieke Actie een heel bijzondere plaats innemen in de gedachte en in het hart van Zijne Heiligheid. De Paus wil, dat alle Katholieken, zonder uitzondering, deelnemen aan het zoo verheven werk van de uitbreiding van het Godsrijk op aarde. Het wachtwoord door Zijne Heiligheid ons allen gegeven is: Alle Geloovigen voor alle ongeloovigen.

Wij kunnen eigenlijk niet goed Katholiek zijn, als wij niet actief deelnemen aan het Missiewerk.

Wij moeten nooit vergeten, dat we niet alleen Katholiek zijn voor ons zelf, maar ook voor anderen, — om n.l. aan anderen van den rijkdom van ons Katholiek Geloof mede te deelen. Dat Geloof is ons door God gegeven, zonder eenige verdienste van onzen kant, als een talent, dat wij volgens de woorden van het Evangelie, niet begraven moeten in den bodem van ons hart, maar waarmede wij moeten werken, om ook anderen, die dat Geloof niet bezitten, daaraan deelachtig te maken. Wij moeten het Licht van ons Geloof laten schijnen voor de menschen, „opdat zij onze goede werken zien, en daardoor ertoe gebracht worden om den Vader, Die in den hemel is, te verheerlijken."

Er is nog meer. Wij moeten steeds bedenken, dat wij, en alle menschen met ons, kinderen zijn van den Hemelschen Vader, — vrijgekocht door het kostbaar Bloed van Onzen Goddelijken Zaligmaker. En krachtens de oneindige verdiensten van Jezus' Kruisdood, staat de hemel open voor alle menschen. Allen zijn bestemd, om eenmaal voor eeuwig bij God in den hemel gelukkig te zijn. Maar dan spreekt het ook vanzelf, dat op ons allen de plicht rust, om elkander zooveel mogelijk te helpen, om dat geluk te verwerven. Geen Katholiek mag zich aan dezen plicht onttrekken, op straffe van eenmaal uit den mond van Onzen Goddelijken Rechter het woord te moeten hooren: „Wat gij niet gedaan hebt voor een van deze geringsten, dat hebt gij ook voor Mij niet gedaan." (Matth. 25. 45.)

Zijne Heiligheid de Paus zegt: „Wij ontzien ons geen moeite, opdat de glorie van den Katholieken Godsdienst uitstrale over ver afgelegen volken, en opdat het Kruis, bron van leven en zaligheid, zijn schaduw uitstrekke over de verst verwijderde deelen van de wereld."

En daarom doet de Paus een beroep op ons allen, groot en klein, arm en rijk. Onze Heilige Vader betreurt het, dat de liefde op zoo jammerlijke wijze verflauwt in de wereld, omdat „de waarheid verdwijnt onder de menschenkinderen" (Ps. XI. I.)

Met des te meer reden moeten wij, die leven in de volheid van Gods Liefde en Barmhartigheid, medewerken, dat het Heil in Jezus Christus aan steeds meerderen ten deel valle.

Wie Uwer, die er een eer in stelt Katholiek te zijn, en die U gelukkig gevoelt in het naleven van uwe Katholieke plichten, zou het niet als een buitengewone gunst beschouwen, als hij door zijn gebed, zijn voorbeeld en offer, al was het maar één enkel schaap zou mogen terugbrengen in den waren schaapstal, — als hij, al was het maar één enkele ziel zou mogen winnen voor Christus, en aan deze ziel het eeuwig geluk verzekeren?

Als wij na ons sterfelijk leven eenmaal bij den Goeden God zullen aanlanden, zal deze ziel, door ons gebed en offer voor God en den hemel gewonnen, een van de schoonste parelen zijn, aan de kroon, door Gods Barmhartigheid voor ons bereid.

Ik ben ervan overtuigd, dat Gij allen van goeden wil zijt, om aan dit zoo verheven werk, dat geen ander is dan de voorzetting van het God-menschelijk Verlossingswerk van Jezus Christus, mede te werken.

Beminde Geloovigen, Gij zult vragen: hoe kunnen wij daaraan medewerken?

Door zijn Heiligheid Paus Pius XI, z.g. is de voorlaatste Zondag van October vastgesteld als de Algemeene Missiedag voor geheel de Katholieke wereld.

De Kardinaal Prefect van de Propaganda zegt van dezen Missie-Zondag: „Dit is de Zondag gereserveerd voor de Missieliefde. Alle Katholieken van de wereld worden uitgenoodigd, om op dien dag te bidden voor de Missionarissen, de edele en onverschrokken apostelen van de waarheid en de liefde, — om te denken aan den moeilijken maar toch gestadigen vooruitgang van de Missiën — om met hun edelmoedige offergaven de Kerk te helpen haar vreedzaam veroveringswerk onder de volken met meer snelheid voort te zetten."

Deze woorden, beminde Geloovigen, zijn ook tot U gericht. Ter liefde van Onzen Goddelijken Zaligmaker, Die geheel het menschelijk geslacht met Zijn kostbaar Bloed heeft vrijgekocht uit de slavernij van den duivel, — ter liefde van de ontelbaar vele zielen, die nog leven in de duisternissen van het heidendom, en die niet het minste besef hebben van de onmetelijke liefde van Jezus' Heilig Hart voor de menschen, vragen wij op de eerste plaats: uw gebed. Een goed Katholiek bidt elken dag voor de Missies en voor de Missionarissen. Zoo moet ook gij doen en het uw kinderen leeren. Maar vooral wordt uw gebed gevraagd, op den Missiezondag, die vandaag over acht dagen gevierd wordt. Op dezen Zondag weet Gij U in vereeniging met de Katholieken van de geheele wereld, — met het groote leger van ruim 250 duizend Missionarissen, die met waren heldenmoed strijden voor de verspreiding van ons H. Geloof, en die dikwijls hun arbeidsveld besproeien met hun bloed. Op dien dag weet Gij U ook één met ons aller Vader, den Paus, die geen ander verlangen kent dan de liefde en den vrede van Christus meer en meer onder de volken te doen heerschen.

Op de tweede plaats vragen wij U en uwe kinderen, om aan uw gebed meer kracht bij te zetten door het ontvangen van de H. Communie. Hoe meer en inniger wij in ons gebed mét Christus vereenigd zijn, des te meer kracht zal ervan uitgaan.

Op de derde plaats vragen wij U een aalmoes voor de Missiën en voor de Missionarissen, die dikwijls in de meest behoeftige omstandigheden hun zoo zwaren arbeid moeten verrichten. Doch zij doen dat met liefde, — de liefde tot Christus en de zielen geeft ze de kracht tot alle offers. Bovendien weten zij, dat hun arbeid gesteund wordt door de offers en gebeden van het Katholieke volk, dat steeds en overal ter wereld bereid gevonden wordt om het werk der Missionarissen te helpen. Ook Gij zult helpen, ieder naar vermogen, — wij zijn ervan overtuigd. Op den Missie-Zondag zal in alle kerken en openbare kapellen collecte met open schaal gehouden worden voor het Werk van de Voortplanting des Geloofs.

Beminde Geloovigen, bidt en helpt zooveel Gij kunt. Weet wel dat wat Gij aan de Missiën geeft, aan God gegeven is. En wat aan God of ter Zijner liefde gegeven is, wordt honderdvoud beloond.

Toont U dan Katholieken van de daad, menschen van gebed en offer, wien niet alleen het eeuwig heil van hun eigen ziel ter harte gaat, maar ook het heil van de millioenen die nog leven in het heidendom. Daardoor helpt Gij mee aan de voortzetting van het Verlossingswerk door Onzen Dierbaren Zaligmaker, Jezus Christus, en deelt tevens in de verdiensten van de duizenden Missionarissen, die over de geheele wereld verspreid het Evangelie van Christus verkondigen.

En zal dit ons schrijven in alle kerken en kapellen van ons Vicariaat worden voorgelezen, op den derden Zondag van October.

Gegeven te Curaçao, op den Feestdag van de H. Theresia van het Kind-Jezus, Patrones van de Missiën.

† Frater Petrus Innocentius Verriet,

Apostolisch Vicaris van Curaçao

NAIJVER ONDER DE NAZI'S

TEGENSTELLINGEN TUSSEN GORING EN GOBBELS.

De positie van Von Ribbentrop.

Ward Price, de meest bekende journalist van de reizende staf van de Daily Mail, de man die meermalen door Mussolini werd ontvangen en die door door Hitler in zijn hoog verblijf in de Beierse Alpen werd ontvangen, de man die beter dan welke buitenlandse journalist op de hoogte is van het naziregime en van het fascisme, die persoonlijk vrijwel alle kopstukken heeft ontmoet en leren kennen, die ook meermalen begrip heeft getoond voor de bedoelingen van Hitler en Mussolini, schrijft thans in de Daily Mail een interessant artikel over de ontwikkeling tot de tegenwoordige toestand.

Het volgende is er aan ontleend:

„Geen oorlog was ernstiger dan deze. Geen demonstraties, geen opwinding. De bevolkingen van de geallieerde landen: Engeland, Frankrijk zien het onder de ogen met de rustige moed van een dapper man, die de operatietafel nadert. Leiders en volkeren zijn gewikkeld in een gevecht; niet voor winst van gebied of materiaal, maar voor de verdediging van de vrijheid tegen de voortdurende Duitse machtsbedreiging.

Is er ook zo'n eenheid onder de vijand? Vele feiten maken dit twijfelachtig. De mannen, die de Duitse natie regeren, zijn verdeeld door persoonlijke tegenstellingen, die we aan onze kant niet aantreffen.

In Duitsland ben ik veel van deze vendeta's te weten gekomen. Ik heb er tevoren nooit over geschreven. In vredestijd zou het onbeleefd en onbeschaamd zijn, privé-zaken van Duitse ministers te bespreken. In de oorlog echter worden zij een factor, waar rekening mee gehouden dient te worden.

Göring.

Als we den Führer voor dit ogenblik buiten beschouwing laten, is de machtigste man in Duitsland Göring.

Hoewel taai, onmeedogend, koppig, is hij niettemin geen duistere figuur. In tegenstelling met de meesten van zijn collega's, heeft hij een familietraditie, waar hij trots op is. In zijn prachtig nieuw landhuis Karinhall heeft hij een schilderijengalerij van voorvaderen, die hij me heeft laten zien. Iemand van zijn geslacht was een minister onder Frederik den Groote. Zijn vader was de eerste gouverneur van Zuid-West Afrika. Hij werd opgevoed op de cadettenschool te Lichterfeld, volgens de strikte traditie voor den Pruisischen officier. Hoewel hij direct bloeddorstig kan worden, wanneer Duitsland in het gezicht komt van de overwinning, heeft hij het sportieve gevoel, dat de Duitse luchtmacht aan het Westelijk Front kenmerkte, gedurende de laatste oorlog.

Eens zei hij tegen me, terwijl we de mogelijkheden van de oorlog bespraken:

Wat zou het Hitler of mij zelf kunnen schelen, wanneer we ten onder gaan? We zijn zeker van onze plaats in de geschiedenis. Beter te sterven dan verslagen te worden."

Misschien door zijn eerlijkheid heeft Göring nooit op kunnen schieten met de kopstukken der Nazi-partij. Hij was tegen de Jodenvervolging. Toen tegen hem gezegd werd, dat generaal Milch de opperbevelhebber van de luchtmacht een Joodse vader had, antwoordde Göring: „In mijn ministerie ben ik het, die beslist, wie een Jood is en wie niet!"

Göbbels.

De twee mannen waar hij een antipathie tegen heeft, zijn Göbbels en Himmler. Göbbels, die zijn positie als minister van propaganda in de toneel- en filmindustrieën gebruikt heeft om de grote heer te spelen tegen aantrekkelijke Duitse actrices, had een verhouding met de Tsjechische vrouw van Fröhlich, een vooraanstaande figuur in de Duitse film-industrie. Fröhlich, of iemand die voor hem speelde, beledigde Göbbels en Fröhlich werd onmiddellijk gevangen genomen op bevel van den minister en naar een concentratiekamp gezonden.

Toen Göring ervan hoorde, gaf hij bevel als eerste minister van Pruisen, om hem vrij te laten.

Göring is ook een tegenstander van Himmler.

Generaal Fritsch, opperbevelhebber, had zich de toorn van Hitler op de hals gehaald door de plannen voor de „Anschluss" te critiseren. Hij werd ontslagen en om vast te stellen dat hij het leger onwaardig was, werd er een beschuldiging wegens unfaam gedrag tegen hem ingediend.

Fritsch vroeg op grond van het Duitse militaire wetboek om een ererechtbank. Die bestond uit Göring, een generaal en een admiraal. Zij verwierpen de beschuldiging als een doorzichtig maaksel door Himmler's Gestapo.

Fritsch dacht, dat Himmler zijn prooi niet zo gemakkelijk zou laten ontsnappen. Zijn vrienden beweerden, dat hij in die tijd bang was voor een moordaanslag. Hij zocht veiligheid in een militair kamp in Hanover.

Alle aanbiedingen van vergoeding door Hitler, die waarschijnlijk niet op de hoogte was van de samenzwering, welke georganiseerd werd door al zijn ondergeschikten, heeft hij sedert toen geweigerd.

Ribbentrop's positie.

Wat is Ribbentrop's positie op het ogenblik? Hij is de man. wiens reputatie gebaseerd was op zijn veronderstelde onfeilbare kennis van Groot-Brittannië. Hij is de enige van alle Nazi-leiders, die goed Engels spreekt, en het land persoonlijk kent. Hij was het, die de positieve verzekering gaf, dat Engeland niet zou vechten, tenzij zijn eigen nationale belangen direct aangevallen werden.

Ik herinner me dat ik met mijnheer Von Ribbentrop bij het begin van de Sudeten-crisis dineerde. Op dat ogenblik dacht hij, dat het Britse gouvernement toen zou gaan vechten. Zijn wanhoop was duidelijk. Die werd alleen geëvenaard door zijn grote opluchting, toen Chamberlain op de conferentie te München een uiteindelijk offer bracht voor de wereldvrede door de inlijving van Sudetenland bij Duitsland toe te staan.

Om 3 uur 's morgens vond ik Ribbentrop, toen hij in de hall van het hotel „Vierjahreszeiten" zat, in zichzelf glimlachend — het beeld van een man, die een groot spel gespeeld had.

Het Britse ultimatum van begin September moet niet alleen het vertrouwen van zijn collega's in het oordeel van den Duitsen minister van buitenlandse zaken geschokt hebben, maar ook zijn eigen vertrouwen. Het was de eerste Nemesie sinds hij, de grondlegger van het Anti-Komintern-pact, de hand had moeten reiken aan Stalin, den sinisteren heerser van Sovjet-Rusland.

Het gaat dieper.

Dit zijn enige van de scheuren in de Nazi-hierarchie. Daar haar leden nu in Duitsland rondkijken en de rapporten van de geheime politie lezen, is het meer dan waarschijnlijk, dat ze reeds tekenen zien van diepere tweedracht onder hun volk.

Dit zijn machtige kernen van het anti-Nazi en anti-oorlogsgevoel:

1. Westfalen en de Roer, een gebied van fabrieken en mijnen, dat zichzelf eens tot een Rode Republiek verklaarde, waar — totdat Hitler aan het bewind kwam — de sikkel en hamer op iedere muur was geschilderd.

2. Hamburg, de Duitse stad, die de nauwste banden heeft met Engeland en streng vasthoudt aan haar eigen gewoonte van semi-onafhankelijkheid en wereldbeschouwing.

3. Kiel, de marinebasis, waar de Duitse revolutie uitbrak, veel weken voordat de oorlog afgelopen was.

4. Beieren, in de grond nog katholiek, waar ik de Münchener Vrouwenkerk zag, volgepropt tot in de portalen, met mensen, die naar kardinaal Faulhaber luisterden, die altijd zijn kerk moedig verdedigd heeft tegen de spottende aanvallen van de regering.

5. Noord- en Oost-Berlijn, waar de Nazi's woeste tegenstand ondervonden tot op het moment waarop ze aan de macht kwamen.

6. Het vroegere Oostenrijk, 19 maanden geleden vrij, maar nu in een oorlog gesleept aan de voeten van het heersende Duitsland.

7. Tsjecho-Slowakije, somber vijandig.

Spionnen en concentratiekampen ten spijt, bestaan er in Duitsland ondergrondse organisaties van wanhopige vijandigheid tegen de Nazi-regering. Enige van hun leden dragen de partijuniform.

Mensen, die tot deze organisatie behoren, hebben me opgezocht in Duitsland. Ik moedigde ze niet aan, want ze zouden wel eens agent-provocateurs van de Gestapo kunnen zijn. Maar, als waar is, wat ze zeiden, zijn, een of twee mannen, die vlak bij Hitler staan, zijn onverzoenlijke vijanden, die gezworen hebben, wraak op hem te nemen.

Een bewijs van de geheime werkzaamheden, die in Duitsland verricht worden, is de boodschap, gedrukt in de Daily Mail nieuwskolommen, van de Duitse „Onafhankelijke Socialisten", aan de Britse I.L.P., waarin verklaard wordt dat „wij, Duitse werkers, deze oolog niet wensen."

In deze rampzalige toestand heeft de ongebreidelde eerzucht van één enkel man Duitsland gebracht.

Kan hij zelf iets anders voelen dan wanhoop bij het zien van zijn eigen werk? Hij die zoveel gedaan heeft voor zijn aangenomen volk, die me 5 jaar geleden — het is heel goed mogelijk, dat hij op dat ogenblik oprecht was — zei: voor de prijs van één enkel groot kanon kan ik een hele rij arbeiderswoningen bouwen, waarom zou ik grote krijgstoerustingen willen ophopen."

Zijn buitengewone macht en de trots, die er op volgde, waren Hitlers ongeluk. En de prijs zal betaald moeten worden door het volk, dat hij zo tragisch misleid heeft.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Rusland blijft doorgaan met de voordelen te trekken van de oorlog, welke zijn grootste ideologische vijand, Duitsland, in Europa heeft ontketend. In Estland zijn dezer dagen de Russische troepen binnengetrokken en werden de zeehavens bezet. Lithauen en Letland hebben reeds de nodige troepen en momenteel zijn met Finland de onderhandelingen gaande, welke men verwacht, dat vreedzaam zullen verlopen. De eisen welke de Russische regering aan Finland gesteld had, waren de volgende: dat Finland aan Rusland vier eilanden afstaat, die de toegang tot de baai van Kroonstad aan de Finse golf afsluiten. In ruil voor deze eilanden zal Finland een thans aan Rusland behorend gebied, te weten Oost Karelie verkrijgen, een gebied waar een overwegend Finse bevolking woont. Voorts zal Finland niet gerechtigd zijn om de Aaland-eilanden militair te versterken. Tenslotte wensen de Russen, dat Finland een verdrag sluit met de Sovjet Unie. De Sovjet Unie moet het recht verkrijgen om er op toe te zien, dat de Aaland-eilanden ook inderdaad niet worden versterkt.

En al deze eisen krijgt Rusland maar zonder er iets voor te doen. Als ooit een land Rusland in de kaart gespeeld heeft, dan is het Duitsland geweest. We hebben misschien voor enkele weken geleden nog gedacht, dat het Russisch-Duitse contract een meesterzet was, maar het blijkt thans wel, dat het de grootste dommiteit geweest is van de vele welke Ribbentrop reeds op zijn geweten heeft. Op de condities, welke Rusland van de Baltische Staten, hadden ook Engeland en Frankrijk in enkele uren van Rusland een pact kunnen krijgen.

En terwijl Rusland al deze voordelen behaalt en zijn Aziatische terreur verder over Europa uitbreidt gaan de Entente en Duitsland elkander dood vechten in het beschaafde West-Europa.

En wanneer en waarop zal dat uitlopen?

Er lekt thans genoeg door van Duitsers die nog enkele weken geleden in Duitsland waren, dat men Hitler en zijn regime haat. In verschillende grote steden stonden, na de verduisteringsproeven de muren volgeklad met anti-nazis spreuken.

Op de naar het front trekkende treinen staat met grote letters waar nu de S.S.- en S.A. mannen blijven. Zij blijven thuis om een ieder die de mond

opent tegen het huidige regime neer te knallen.

Maar welke organisaties, welke vereniging kan de vaan van de tegenactie heffen? Ze bestaan niet en kunnen zelfs niet ontstaan door het duivels geraffineerde regime, waarbij men zelfs in de huisgezinnen elkander niet meer vertrouwt.

Maar vermoedelijk zolang het regime nog bestaat, blijft men doorvechten en het heeft de schijn dat in de laatste dagen de oorlog heftiger wordt.

De duikboten ontplooien meer kracht. Een der grootste Engelse slagschepen de Royal Oak werd getorpedeerd en van Duitse zijde wordt beweerd, dat deze zelfde duikboot ook de Repulse zou hebben getroffen. Dit laatste wordt echter door Engeland ontkent. Van de Royal Oak zijn ruim 700 man omgekomen en ruim 400 gered.

Ook werden enkele Franse handelsschepen getorpedeerd, o.a. de Bretagne en de Loch Avon, bekendes uit onze haven.

Verder deden 12 Duitse vliegtuigen Maandag een aanval op de firth of Forth, in Schotland, waar de Engelse vloot haar basis heeft. Engeland zegt, dat alleen de Southampton werd getroffen: maar door de vallende bommen werden toch een 40 personen gedood. Twee Duitse vliegers keerden niet meer naar hun basis terug en ook 2 Engelse vliegtuigen werden neergeschoten.

Aan het Westfront maken de Duitsers ook de laatste dagen blijkbaar enige vorderingen, maar ten koste van hoeveel mensen? De Fransen zijn hier en daar weer op Frans gebied zelfs teruggedreven, waar dan de Maginotlinie hun weer steun geeft.

Hoe daar aan het Westfront enig succes van betekenis kan te halen zijn? Tussen al die forten, versperringen, vallen en mijnen?

Het terrein tussen Saarbrücken en Forbach, waar de eerste gevechten zijn geleverd, is een historische plek. Het was hier, dat het Franse tweede legercorps op 6 Augustus 1870 de gehele dag streed, wachtend op versterkingen die niet kwamen. Ten slotte trok generaal Frossard terug.

De Saar is voor beide partijen een ernstige hinderpaal; daarom is het voor de Duitsers van belang grote troepenmachten in te zetten om te voorkomen, dat de Fransen de hoofdbruggen innemen. De Duitse duikbommenwerpers beschermen de bruggen en houden de vijand op een afstand. Voortdurend dreigt het gevaar, dat de bruggen door granaten of bommen verwoest zullen worden.

De Saar, een rivier van 270 km. lengte, ontspringt in Frankrijk, maar wordt pas daar bevaarbaar, waar zij niet langer de grens vormt tussen Duitsland en Frankrijk, voorbij Sarreguemines. Hier komt de rivier op Duits grondgebied en slingert dan voort tussen ertshoudende heuvels, met dichte bossen begroeid. Het gebied van de Saar is uiterst zwaar terrein voor het moderne gemotoriseerde leger.

In de laatste weken waren de Fransen heel langzaam opgerukt in het „niemandsland" tussen de fortenlinies ter voorbereiding van de directe aanval op de Siegfriedlinie, die vroeg of laat had moeten komen als de Fransen het initiatief gehouden hadden. Maar momenteel is deze kans schijnbaar weer verkeken; al zullen de Duitsers bij hun aanval zeer grote verliezen hebben geleden door het nauwkeurig artillerievuur, uit de Franse vestingen.

We horen de laatste dagen van strijd over het gehele front van Bazel tot Luxemburg. Of daarmee in de toekomst de hoofdaanval uit de Luxemburgse hoek, naar elders verlegd wordt?

Dat de strijd zich tot nu geconcentreerd heeft in dit uiterst Westelijk deel van het Frans-Duitse grensgebied vindt zijn verklaring in de aardrijkskundige gesteldheid ervan. De driehoek begrensd door de Saar, de Moezel en de Frans-Duitse grens, vormt een natuurlijke corridor waarlangs de Franse troepen zouden kunnen trachten door te dringen tot het dal van de Moezel om door dit dal verdert op te rukken in de richting van Trier en verder naar de Rijn bij Koblenz.

De sterke Duitse forten liggen op enige afstand van de rechteroever van de Saar en volgen een lijn die loopt over Merzig en Trier. Binnen de hierboven aangeduide driehoek bevinden zich slechts kleinere en inderhaast opgetrokken fortificatiën. Een belangrijke straatweg loopt door de driehoek van de grensplaatsjes Apach en Perl naar Saarburg. Zonder de neutraliteit van Luxemburg te schenden in het theoretisch mogelijk een wig te drijven tot Trier, vanwaar verder het terrein gunstig is tot de Rijn. De driehoek is daarom van essentieel belang voor de veiligheid van het achter de Siegfriedlinie gelegen Duitse land, en dit verklaart, waarom de Duitse generale staf de zeer gevaarlijke tegenaanval op Sierck deed ondernemen.

De tactiek der Fransen bij het oprukken op vijandelijk terrein is de volgende: voorop de tanks, die gebruik makende van natuurlijke dekking, zoals bossen; langzaam oprukken; daarachter mitrailleurs, die de strijd aanbinden tegen vijandelijke machinegeweerstellingen en vervolgens de posities consolideren. Deze wijze van oprukken is uiteraard zeer langzaam en slechts mogelijk binnen de strook niemandsland. De tanks stuiten op de buitenste verdedigingswerken der Siegfriedlinie, welke bestaan uit dichte prikkeldraadversperringen met daarachter de bekende voor tanks onneembare betonnen hindernissen. De grond is hier bovendien vol mijnen en vallen, en achter de barrières is anti-tankgeschut opgesteld. Het is onmogelijk door deze versperringen heen te dringen, als zij niet tevoren grondig zijn vernield door langdurig zwaar artillerievuur. Het is duidelijk, dat onder deze omstandigheden van snel oprukken of van belangrijke terreinwinst voor de attaquerende partij tot dusver geen sprake kan zijn.

De militaire deskundigen leggen er de nadruk op dat dit een voorbereidende phase is; in de sector tussen Moezel en Rijn zal de oorlog evenals langs de Rijn tussen Lauterburg en Bazel, een fortenoorlog worden. Het terrein, dat gewonnen wordt bij de tegenwoordige voorbereidende operaties, zal die partij, die het tenslotte in handen houdt, helpen als de grote strijd tussen de forten eenmaal begint.

Zowel de Fransen als de Duitsers beschouwen hun verdedigingslinies als ondoordringbaar, elk nieuw wapen, dat er uitgevonden is, kan men er in vinden, maar wat het voornaamste is, zij zijn voorzien van de zwaarste kanonnen met het grootste schietbereik die er bestaan. Daar de kanonnen veilig vanuit de kazematten kunnen worden bediend, kunnen deze fortenlinies per uur duizenden tonnen ontplofbaar materiaal op hun tegenstanders doen neerkomen. Als die fortenstrijd eenmaal begint, zal er een verschrikkelijke verwoesting beginnen, waaronder één van de twee legers tenslotte zal moeten wijken.

De Franse militaire deskundigen zijn het er over eens, dat de Maginotlinie, waarover tien jaar nodig was om haar te bouwen in zo'n duel wel sterker moet zijn dan de Siegfried-linie, die in twee zomers en één winter is opgeworpen. De Maginot-linie is het sterkste bij de natuurlijke toegangswegen naar Frankrijk. Zijn defensieve bouw is voornamelijk bedoeld om invallers uit het Oosten (vanwaar in de loop der eeuwen alle invasies zijn gekomen) de weg af te snijden.

Men zou de geografische toestand in dit gebied niet beter kunnen karakteriseren dan door de Siegfried-linie te vergelijken met een soort ringmuur à la Vauban, de Saar en de Blies met een gracht en de beboste hellingen, die van Franse zijde naar Saar en Blies afdalen, met een contrescarp van deze gracht. De Franse troepen banen zich op het ogenblik een weg naar de Saar langs de contrescarp. De vijandelijke tegenaanvallen en de afleidingsmanoeuvre, die onlangs in de sector langs de Moezel werd ondernomen, hebben ten doel zo lang mogelijk het moment uit te stellen waarop de Franse troepen in staat zullen zijn de muur van de eigenlijke Siegfried-linie doeltreffend aan te vallen. Aan het westelijk front zullen dus zelfs de operaties op grote schaal lange tijd het kenmerk van een reusachtige fortificatie-oorlog behouden.

Is Olie-exploitatie in Suriname mogelijk?

De Surinaamse correspondent van de Tijd schrijft:

Sedert enige maanden is de Nederlands Guyana Petroleum Maatschappij bezig in Suriname een systematisch onderzoek in te stellen naar de aanwezigheid in de grond van petroleum. Deze maatschappij is een dochteronderneming der Standard Oil Cy. of New Jersey en werd te Suriname opgericht en is aldaar gevestigd met het speciale doel de aanwezigheid van petroleum uit te vorsen.

Bij de aanvrage der vergunning tot onderzoek heeft de maatschappij verzocht het recht tot onderzoek toegewezen te krijgen met uitsluiting van derden en dat wel voor de gehele kuststrook, dat wil zeggen het Noordelijk deel, de volle breedte van dat land beslaande.

In cijfers uitgedrukt betekent dit een oppervlakte van 1½ millioen hectaren.

Om meer dan één reden wordt dit onderzoek met grote belangstelling gevolgd. Vooral onder de lagere bevolkingsklassen ziet men met spanning uit naar de uitslag ervan, aangezien men er werk op ruime schaal van verwacht. Wat dit betekent bij de heersende nood, die een gevolg is van werkloosheid, laat zich begrijpen.

De buitengewone belangstelling en spanning beperken zich niet tot de Surinamers hier te lande. De velen — reeds enige duizenden bijeen — die naar Curaçao en Aruba trokken om bij de petroleummaatschappijen aldaar werk te vinden om het brood te verdienen voor zichzelf en de hunnen, toonden beide eigenschappen zelfs in sterkere mate dan degenen, die hier achterbleven.

Zowel op Curaçao als op Aruba brachten zij geld bijeen om Missen te doen opdragen tot het welslagen van het onderzoek. Hierbij verdient vermelding, dat het geld, op Curaçao en Aruba voor het goede doel ingezameld, niet uitsluitend van katholieken afkomstig was. Dit tekent wel de stemming onder de bijdragenden, merendeels jonge mensen, die bij herhaling hebben te kennen gegeven, niets liever te wensen, dan terug te keren naar hun land, teneinde dáár hun brood te verdienen. Men kan dan ook veilig aannemen, dat vrijwel allen onmiddellijk zullen terugkeren als hun eigen land hun werk kan bieden.

De geestdrift, die oplaaide na de eerste berichten, dat de Standard hier te lande een nauwkeurig onderzoek zou instellen, bewees intussen, dat men wat al te optimistisch was en uiting van de onjuiste veronderstelling, dat er reeds binnen enkele maanden resultaten bekend zouden zijn niet alleen, maar dat er bovendien reeds binnen die tijd boortorens zouden verrijzen en er zich een machtig bedrijf zou ontwikkelen, dat van heinde en ver werkzoekenden zou trekken.

Belangstelling en spanning vindt men echter toch ook in de kringen van hen, die zakelijker staan tegenover dit onderzoek.

Daar zijn heel goede redenen toe. In de eerste plaats wel deze: dat de vraag of er petroleum in de grond van Suriname aanwezig is, reeds meermalen aan de orde is geweest, op verscheidene wijze is beantwoord. Deze twistvraag heeft aanleiding gegeven tot veel strijd en zelfs tot een strafzaak — doch is niettemin nooit beslissend beantwoord voor zover het de ontginbaarheid betreft.

Dat kan nu geschieden door het onderzoek der Standard, waarbij het misschien meer zal gaan om de vraag of de petroleum in exploitabele hoeveelheid aanwezig is, wijl de vraag omtrent de aanwezigheid zelve eigenlijk reeds positief en wel op geruchtmakende wijze is beantwoord, ofschoon er blijkbaar slechts weinigen zijn, die zich dit nog herinneren.

Onderzoekingen in het verleden.

De aanwezigheid van petroleum is de laatste twintig jaren meermalen nagegaan door deskundigen van naam. De voornaamste momenten in deze belangrijke geschiedenis samenvattend brengen wij in herinnering, dat de mijningenieur E. Middelberg 'n goede 5 jaren geleden, op grond van zijn bevindingen bij een geologisch onderzoek (tussen 1903 en 1908 ingesteld) de uitspraak deed, dat er geen petroleum in Suriname aanwezig kon zijn. De geologische bouw des lands werd als een der beletselen daartoe aangevoerd.

Niet-deskundigen hier te lande bleven echter voor zichzelf vasthouden aan de overtuiging, dat er wél olie in de grond voorkomt. Op bepaalde plaatsen hadden sommigen hunner op moerassen olie-achtige vlekken gevonden en bovendien ook ontsnappingen van brandbaar gas uit de grond geconstateerd.

Dit alles werd als niet-deskundige praat afgewezen met onder meer de verklaring, dat er brandbaar moerasgas is, dat met petroleum niets uitstaande heeft.

Niet lang daarna deed een Engels mijn-ingenieur van naam ,Bullbrook als wij ons goed herinneren) een onderzoek, waarvan de resultaten geheim werden gehouden, evenals de naam van zijn opdrachtgever. Men fluisterde wel, dat de opdracht afkomstig was van de Standard, maar zekerheid had men niet.

Eenmaal fluisterend, wist men ook mee te delen, dat de onderzoeker overtuigd was geraakt, dat er petroleum aanwezig was in het district Nickerie, gelegen in het uiterste Westen des lands.

Officieel kreeg de buitenwereld echter niets te horen.

Een onderzoek tussen September en November 1922 ingesteld door den mijn-ingenieur Wing Easton, die op dit gebied rijke ervaring in onze Oost heeft opgedaan, eindigde plotseling op min of meer dramatische wijze. Uitgetrokken naar de Poika-Savanna aan de Boven-Saramacca, waar hij een zestal weken zou verblijven met werkvolk en ervaren boslopers, keerde hij plotseling terug nog vóór de helft van de gestelde termijn was verstreken. Zijn bevindingen bleven geheim. Het publiek kreeg er niets van te horen. Niettemin wist men te vertellen, dat hij was teruggekeerd met de overtuiging, dat er pogingen waren aangewend om hem te misleiden door gedurende de nacht olie van buiten af te brengen in de boorpijp. Met zijn overhaast vertrek naar Nederland eindigde deze episode.

In 1924 verkreeg de heer B. Koker vergunning tot booronderzoek, met vooruitzicht op concessie. Naar verluidde was er een overeenkomst getroffen met de Bataafse Petroleum Maatschappij, die de olie eventueel zou afkopen.

Het drama-Houdelet.

Eind 1928 kregen wij de meest geruchtmakende scène, die in tegenstelling met vroegere episodes, volledig openbaar werd.

Ten behoeve van het syndicaat-Koker werkte toen aan de boorproeven W. Houdelet, die zich als ingenieur had aangediend bij zijn komst in Suriname, doch later zijn kwaliteit als zodanig moest horen betwijfelen. Doch tenslotte is hij in een deskundig rapport, op last der Justitie opgemaakt, als ingenieur betiteld.

Ir. Houdelet had op verscheidene plaatsen na booronderzoek de aanwezigheid van petroleum vastgesteld. De beste vondsten verklaarde hij in het district Nickerie te hebben gedaan.

Door tal van omstandigheden, in de eerste plaats wel de gunstige uitslag van zijn onderzoekingen tegenover vroegere ongunstige verklaringen van bekende deskundigen of onbeslist gebleven exploratie, werd ir. W. Houdelet als oplichter aangemerkt en zelfs gevangen genomen.

Tijdens de instructie werd hij gevankelijk naar Nickerie gebracht om er zijn booronderzoek te herhalen in tegenwoordigheid van justitie-autoriteiten en deskundigen, door de gerechtelijke overheden in de zaak betrokken. Op 20 October 1928 verrichtte hij boringen in tegenwoordigheid van het Parket en den Rechter-Commissaris in de aanhangige strafzaak, alsmede van meerdere deskundigen, onder wie ir. J. W. van Dijk, landbouwscheikundige bij het Gouvernement en ir. O. M. de Munnick, directeur der Surinaamse Bauxite Maatschappij.

In een rijstveld in het Zuidelijk deel van de Corantijnpolder werd in de kleigrond met een lepelboor gewerkt. Daarbij kwam een vloeistof naar boven, door de deskundigen „naar reuk, brandbaarheid en het geven van een bij doorvallend licht transprante, bij opvallend licht donkere plek op papier te oordelen aardolieachtige stof" geacht.

Door de getroffen maatregelen, in het rapport opgesomd, werd zekerheid verkregen „dat de aardolieachtige stof uit de bodem ter plaatse afkomstig" was.

Bij deze en andere boringen werden monsters genomen, die later, behalve door de deskundige samenstellers van het rapport ook nog door den militairen apotheker F. O. Nielsen werden onderzocht. De resultaten van deze onderzoekingen zijn uitvoerig vastgesteld in het rapport, waarvan later aan den heer Koker als belanghebbende een notarieel afschrift is verstrekt.

Onder de conclusies in dit rapport vindt men onder meer deze, dat bepaalde monsters van dezelfde plaats afkomstig zijn en dat zij aardolie bevatten. De onderzoekers, die onafhankelijk van elkaar werkten met gebruikmaking van monsters, ook op andere tijdstippen verkregen, kwamen tot gelijke conclusies. Het rapport zelf bevatte aan het slot de volgende conclusie:

1. De te Nieuw-Nickerie gewonnen monsters v. D. en B. bestaan uit zuivere aardolie.

2. Het monster K. bestaat voor een deel uit aardolie met hoge mate van waarschijnlijkheid afkomstig van dezelfde plaats als de monsters v. D. en B.

Het tegendeel kan niet worden aangetoond.

3. Het monster K. bevatte reeds, toen het aan den heer Nielsen werd aangeboden een hoeveelheid vette olie, hetzij van plantaardige, hetzij van dierlijke afkomst.

4. Daar vette oliën niet in de natuurlijke minerale oliën voorkomen, is deze toevoeging (tussen 23 en 40 delen aan 100 delen aardolie) na de monsteropname geschied.

5. De hypothese, als zoude het geval wel mogelijk zijn, dat voorheen grote hoeveelheden aardolie op de bewuste plek in de grond zijn gebracht, behoort zeker thuis in het rijk der verbeelding.

In de geschiedenis der misleiding op oliegebied is van een dergelijke praktijk nimmer sprake geweest. In zo'n geval toch zou de olie zich spoedig met de bodem mengen en geheel geabsordeerd worden, waardoor zelfs behoorlijke sporen van olie na kortere of langere tijd verdwenen zouden zijn en er dus geen sprake van (zou) kunnen wezen, dat later nog monsters gewonnen zouden kunnen worden.

De verkregen monsters v. D. en B. geven het doorslaand bewijs, dat de bodem op de bewuste plek meer dan verzadigd is met gewone aardolie met een asphalt-basis, zoals die in Venezuela, Trinidad, enz., gevonden werd en thans geregeld gewonnen wordt.

De fracties bij verschillende temperaturen en het residu hebben dit volkomen aangetoond.

In hoeverre men hier te doen heeft met de vondst van een oliebron van enige belangrijkheid kan moeilijk gezegd worden.

De zeer oppervlakkige wijze, waarop de monsters gevonden werden, heeft alleen de aanwezigheid van aardolie aangetoond en de mogelijkheid van fraude geheel te niet gedaan.

Het schijnt alleszins gerechtvaardigd, naar aanleiding van de resultaten, om verdere onderzoekingen aan te bevelen, welke zouden moeten worden ondernomen door vakkundigen.

Zonder dat enige proefdiepboringen zijn verricht, waardoor een nauwkeurige bestudering der bodemformaties mogelijk wordt, kan nimmer iets met zekerheid worden beweerd of besloten, zoals uit de legio voorbeelden uit de praktijk steeds is gebleken en nog steeds zal blijken in de toekomst.

Paramaribo, 3 November 1928
(w.g.) A. M. DE MUNNICK.
(w.g.) J. W. VAN DIJK.

Ondanks de raadgevingen, door de deskundigen opgenomen in dit rapport, uitgebracht aan de Justitie, en niettegenstaande deze conclusies steunden op positieve bevindingen, die de aanwezigheid van petroleum aantoonden, is met het drama-Houdelet deze onderzoekingsperiode afgesloten. Diepboringen hebben niet plaats gehad. Voortzetting van het onderzoek is er nauwelijks nog geweest. Ir. Houdelet keerde terug naar Europa, en de heer Koker is overleden. Het rapport-de Munnick-van Dijk raakte vergeten.

De petroleumgeschiedenis was een hoofdstuk rijker geworden en hulde zich in steeds geheimzinniger waas. Meer valt er eigenlijk tot heden niet van te vertellen.

Vandaar dat het onderzoek, thans door de Standard ondernomen, in alle lagen der Surinaamse samenleving belangstelling heeft en een zekere spanning te weeg brengt.

Vandaar ook, dat de vraag over het agemeen niet zozeer wordt geacht: Is er petroleum? maar: Is er een exploitabele hoeveelheid?

De onderzoekingen geschieden voorlopig volgens de seismische methode. Zij zijn ingesteld in het gehele kustgebied, van Oost naar West, van de grensrivier Marowijne naar de grensrivier Corantijn. Bij de laatstgenoemde ligt het district Nickerie, waar naar de volksopvatting — steunend op het geval-Houdelet, — olie moet worden gevonden. In de hoofdplaats van het district, het stadje Nieuw-Nickerie, heeft men dan ook vanzelf allerlei bijzonders menen waar te nemen tijdens het onderzoekingswerk aldaar. Een zeer belangrijke ontdekking werd geacht, dat er hoge kosten werden gemaakt om een brief verzonden te krijgen naar Georgetown, de hoofdstad van Brits-Guyana, vanwaar deze brief (ongetwijfeld met mededelingen over ontdekkingen, meent men!) per vliegtuig naar de Verenigde Staten moest worden doorgezonden.

Met zulk soort dingen houdt men bij zichzelf en bij anderen de belangstelling gaande.

En dit tekent voldoende de stemming en de verwachtingen, die er heersen.

Het hoofdstuk der petroleumgeschiedenis, dat thans bezig is te ontstaan, mag wel het spannendste en belangrijkste worden geacht, dat tot nog toe betrekking had op Suriname. Want nu is er hoogstwaarschijnlijk wel een beslissend antwoord op de oude vraag, of er in Suriname ontginbare hoeveelheden aanwezig zijn, te verwachten.

Als kinderen in huis het hoge woord beginnen te voeren, kunnen vader en moeder pantomine gaan spelen.

Er is een zwijgen, dat grote dingen zegt.

BOEKBESPREKING.

DE KATHOLIEKE KERK

Bestaat God?

In de serie De Katholieke Kerk verscheen thans deel 1, Bestaat God?, geschreven door Pater P. Timp O.P. De delen van dit groots opgezet seriewerk verschijnen niet in volgorde van nummering. De helft der veertig delen is nu uitgegeven en binnen afzienbare tijd zal dit magnifieke werk, dat zoals men weet in opdracht van het Katholiek Comité van Actie Voor God door de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht werd ondernomen, compleet zijn.

In het thans verschenen eerste deel wordt het probleem van het Godsbestaan grondig en zo helder mogelijk door Pater Timp uiteengezet. Na enige inleidende beschouwingen onderzoekt de schrijver de Openbaring en het Godsbestaan, en de wijsgerige bezinning en natuurlijke Godskennis, waarna hij uitvoerig antwoord geeft op de vragen, of het Godsbestaan kan en moet worden bewezen. Een speciaal hoofdstuk werd gewijd aan enkele moderne moeilijkheden. Ook de lezing van dit deel zal een dieper en waardevoller inzicht geven in de problemen van het menselijk leven en de verhouding van sterveling tot Schepper.

Verkrijgbaar bij de Boekhandel „St. Augustinus" St. Thomas college.

De weg naar het huiselijk geluk is met kleine steentjes bezaaid. Nietige omstandigheden kunnen voor vele huisgezinnen de stronkelstenen worden. Een koud en onvriendelijk woord, b.v. kan opeens de bloesem ener innige liefde doen verwelken. Een ongelukkig leven spruit soms voort uit een enkel toevallige opmerking.

Veel verdienen is een veel gemakkelijker kunst dan zich verdienstelijk te maken.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

WOROSJILOW.

We hebben in de laatste tijden er reeds verschillende malen op gewezen, ook door weergave van de meningen van anderen, dat de communistische Staatsorganisatie in Rusland in de loop der jaren geheel tot een nationalistische is omgevormd: daarin wordt ook een verklaring gezocht voor het samengaan van Duitsland en Rusland.

Ook het rode leger in Rusland is deze zelfde richting uitgegaan: en de leider van dit leger in Rusland, wiens naam in de laatste weken nog al eens genoemd werd, is Klim Worosjilow.

Hij is de zoon van Efrem Worosjilow en wordt daarom Klim Efremowitsj genoemd. Hij had, aldus lezen we in de Haagse Post, een harde jeugd. Zeven jaar oud zette zijn vader hem te bedelen aan de ingang van kerken en hospitalen. Op zijn elfde jaar daalde hij af in een kolenmijn en verdiende toen 20 kopek per acht of tien werkuren. Honger en slaag waren aan de orde van de dag. Zijn leven lijkt in veel opzichten op dat van Maxim Gorki. Uit de heffe van het Russische proletariaat zijn trouwens wel meer grote figuren omhoog gekomen. Naast Gorki bijvoorbeeld Sjaljapin.

Onder het bestuur van „vadertje" Tsaar was het analphabetisme nog regel. Klim heeft echter als kleine jongen lezen en schrijven kunnen leren, en toen hij 13 jaar was, verslond hij al de zwaarste lectuur. Bij het matte licht van een petroleumlamp bedierf hij zijn ogen. Alles las hij, groen en rijp, geschiedenis, staatkunde, wijsbegeerte, sociologie. Op dit stiefkind van de maatschappelijke orde hadden de boeken van Marx en Engels grote invloed. Hij werd een overtuigd vijand van de heersende kaste. Zijn plaats is dat voelt hij, aan de andere kant van de barricade, daar waar men de gestelde machten te lijf gaat of ondergraaft. Worosjilow wordt een revolutionnair, nog voor hij geheel volwassen is. In een fabriek te Loeganska, later in St. Petersburg, staat hij aan de draaibank. Hij is een arbeider, die door eigen studie tot een halve intellectueel is geworden en daarom reeds met een zwarte streep getekend is op de lijsten van de Ochrana. Zijn eerste ontmoeting met Lenin — in het jaar 1906 — was beslissend voor zijn verdere levensloop. Van toen af wist hij, waar hij bij hoorde — hij wist zich „maximalist". Wie dacht en handelde als die groep, stond met één voet in de gevangenis. Hoe kan dat trouwens anders, daar Worosjilow al gauw als medeplichtige in een geval van brandstichting werd gearresteerd?

In het jaar 1908 valt de eerste ontmoeting van Worosjilow met Stalin. Zij worden vrienden. Wanneer Lenin in 1917 in een geplombeerde trein — door Ludendorff binnengesmokkeld — in Rusland aankomt, wordt hij op het station ontvangen door een arbeidersdelegatie. Worosjilow is het, die het woord voor haar voert, want hij is de „gestudeerde" op de fabriek. De twee mannen gaan niet meer van elkaar. Wel kent Lenin hem nog maar oppervlakkig, maar hij geeft hem een kans. Worosjilow wordt de eerste politiechef van de rode hoofdstad. Na Lenin's dood blijft de vriendschap met Stalin voortduren. Hij komt aan het hoofd van het leger te staan dank zij zijn optreden tijdens de 4-jarige burgeroorlog en maakt zich bemind bij de troep. Hij is een van de weinigen, die den dictator in de ogen zien zonder knipperen. Die ogen knipperden overigens ook niet, toen zijn vriend en meester zeven grote generaals liet neerschieten. We hebben Worosjilow in die dagen te Moskou van nabij kunnen zien. Hij was reeds maarschalk. In een elegante uniform, zwaar besterreld, stond hij tijdens een ontvangst door Litwinow aan het rijkvoorziene buffet. Zijn gezicht heeft niets proletarisch. Hij is kort gebouwd als Bonaparte en kon een Frans generaal zijn. Op die avond stonden de officieren van het Rode Leger herhaaldelijk in de houding voor hem. Men moet Worosjilow zien als hij op zijn witte paard de voortreffelijke gedisciplineerde troepen de revue afneemt. Dat is een schitterend gezicht.

Op een zeker ogenblik rijdt Worosjilow langs het front der troepen. Op luiden, echt militaire toon leest hij de eedsformule voor, die de jonge recruten hem nazeggen. Deze formule is de gewone eedformule, die ook bij de legers in de burgerlijk geregeerde landen gebruikelijk is. Daarin staat niets van wereldrevolutie en internationale, maar wordt alleen gesproken van vaderland, gehoorzaamheid en sterven op het veld van eer. Welk een evolutie is doorgemaakt! Dit leger, dat Trotski uit de grond heeft gestampt en dat in vier jaren burgeroorlog bijna niets dan overwinningen heeft gekend, bevindt zich thans in Worosjilow's hand. Wie het leger heeft, heeft de staat. Misschien, wie weet, is Stalin enkel Stalin, omdat Worosjilow zijn vriend is.

EMMASTAD.

AEROCLUB WEDSTRIJDEN.

Op Zondag 15 October werden op Hato onderlinge behendigheidswedstrijden gehouden met de Sportvliegtuigen der Aeroclub.

Reeds zeer vroeg vond men daar de sportvliegers met hun instructeurs verzameld en werden de diverse kansen berekend, waarbij windkracht en windrichting een grote rol speelden.

Om 7.11 uur startte de Hr. Buist als eerste der sportvliegers, op rustige wijze vloog hij keurig het tevoren vastgestelde programma.

Na den Hr. Buist volgden de andere sportvliegers, alles verliep naar wens.

Het resultaat was als volgt: 1. v.d. Most van Spijk. 2. Cadières. 3. Jacobsen. 4. Brandwijk Nodelijk. 5. Buist. 6. v.d. Bosch. 7. Prins. 8. v.d. Sleen. 9. Kerrebijn.

Na deze vluchten werd een kleine pauze gehouden, teneinde de inwendige mens te versterken.

In het restaurant zagen wij o.m. de Heren Gauw, Bouman en Groeneveld, Juryleden voor de instructeurs.

Een der deskundigen op luchtvaartgebied sprak zijn bewondering uit over de resultaten, welke in zo korte tijd door Aeroclub zijn bereikt.

De sportvliegers gaven zonder uitdering blijk hun toestellen volkomen te beheersen en ook de „Stijl" van vliegen liet niets te wensen over.

Na een koele dronk gingen allen weer naar de startbaan en begon „titanen strijd" der instructeurs.

Deze strijd werd ridderlijk gevoerd, de resultaten waren: 1. v.d. Kolk. 2. Groeneveld. 3. von Rüpplin. 4. André de la Porte.

Buitengewone staaltjes van vliegkunst waren hier te zien, uit de moeilijke figuren werd het toestel telkens weer op een vastgestelde plaats geland.

Een klein ongeval had plaats toen een der deelnemers na afloop der wedstrijden met zijn vliegtuig over het veld taxi-de door een windstoot veranderde het toestel plotseling van richting en liep tegen een auto aan.

Een dame werd hierbij, gelukkig niet ernstig aan haar arm gewond.

De schade aan auto en vliegtuig bleek gering.

Het was voor de sportvliegerij weer een goede dag en wij wensen deze jonge Aeroclub het allerbeste voor de toekomst.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Tennis.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat baan I deze week's middags practisch voortdurend voor de aan de gang zijnde wedstrijden zal worden gebruikt en dus niet beschikbaar is voor oefening.

De Commissie.

Voetbalcommissie.

Ter voorziening in de vacature als lid van de Voetbalcommissie ontstaan door het bedanken van den heer Van Kranen, stelt het Bestuur voor als zodanig te benoemen den heer Dijkhoffz. Indien binnen een week na heden door de leden geen tegencandidaten zijn gesteld door schriftelijke opgave bij den Secretaris, ondertekend door ten minste 10 stemgerechtigde leden, zal de heer Dijkhoffz geacht worden gekozen te zijn.

Het Bestuur.

Voetbal.

Woensdag, 18 October, voetbalwedstrijd:

„Dubbs" tegen „De Rest".
Aanvang 4.15 p.m. precies, terrein Rio Canario.

DUBBS: (Blauw)
Nieuwkerk
Opschoor Jansen
Lagendijk Goedhart de Bie
Venema Nebbeling Baars de Boer Hendriks
O
Snoek ten Houten Houting Hartgers Alblas
Rijpkema Rigaud Schaap
v. Tongerloo Fraterman
Teunisse
DE REST: (Rood)

GASOLINEPOMP STEIGER 4.

Vanaf heden zal de gasolinepomp op Steiger 4 tussen 12 — 1 n.m. gesloten zijn.

CURACAO.

NAAR EN VAN COLOMBIA.

Op 30 September arriveerden o.m. uit Bogotá (Colombia) Mevrouw Varnicke en kinderen. In aansluiting op de SCADTA dienst Bogotá—Barranquilla reisde de familie per K.L.M. van Barranquilla naar Curaçao.

Op Zaterdag 7 October vlogen Mr. Mont Land en Jaime C. Lugo van Curaçao naar Barranquilla om van daaruit verder per SCADTA het binnenland van Colombia te bereizen.

TONEELVERENIGING „CURASTI".

Woensdag-avond geen repetitie.

TWEEMAAL PER WEEK NAAR BATAVIA.

De nieuwe Indië dienstregeling der K.L.M.

Zoals reeds eerder werd gemeld, heeft de K.L.M. besloten de Indiëdienst voorlopig tweemaal per week uit te voeren tussen Napels en Batavia. Uit beide steden zullen de vliegtuigen vertrekken op Maandag en op Donderdag.

Uiteraard zullen, behalve post, ook passagiers langs deze verkorte Indiëroute worden vervoerd. Passagiers uit Nederland kunnen boeken van Napels af; zij zullen zich echter per eigen gelegenheid naar Napels moeten begeven om vandaar met het vliegtuig, waarvoor zij boekten, door te reizen.

DE BRAND VAN ZONDAG.

Het was zeker de grootste brand, welke in de laatste jaren Curaçao teisterde. Een brand die te half 12 begon rechts achter Cinelandia, óf in een der kleedkamers, óf in een Chinees wasserijtje aldaar, en welke in enkele uren het volgende vernielde: het theater Cinelandia, het Graham building, waarin gevestigd waren de autozaak van Dario Cardoze, de bloemenzaak en agenturen-kantoor van de Hr. Bloch, het clearingkantoor, enz.: een Chinese wasserij, de sodawater-fabriek Juliana, de opslagplaats van Theof Cuales, de Tango Bar, 2 showrooms van Palais Royal en de opslagplaats van Wisnitzer. Grote schade werd verder toegebracht aan de belendende gebouwen, o.a. de Botica Wilhelmina, en de oficina van Tandarts Haseth.

Nadere bijzonderheden weten onze lezers reeds uit de dagbladen, waarbij we nog enkele nota's willen maken.

La Prensa schreef in zijn beschouwingen: el funcionamiento del servicio de bomberos fué bastante desorganizado: en wat verder nogmaals, dat het ontbrak aan organisatie, en vraagt ten slotte, dat in het belang van het publiek een ernstig onderzoek zal worden ingesteld.

Ook de Boletin Commercial en de Beurs geven eveneens kritiek; — alhoewel ons de houding van de Beurs nu, gezien het optreden van dit blad tegenover Commandant Dieckmann, indertijds wel heel erg slapjes, om niet te zeggen partijdig aandoet.

We zijn het met deze opmerkingen geheel eens en onderstrepen ze gaarne. Tijdens de brand trouwens waren deze opmerkingen algemeen, en zelfs Z. Excell. de Gouverneur, die op het terrein aanwezig was kon zijn ontevredenheid niet verbergen.

Voor wat de politiemannen, de militairen en de vrijwilligers ieder persoonlijk presteerden, hebben we niets als lof, maar in de eerste uren waren deze mensen gehandicapt, doordat de Gouvernementsbrandweer, zowel motoren als slangen, gedeeltelijk althans de arbeid weigerden. Naar men ons mededeelde, moest een employé van Openbare Werken na anderhalf uur de autoriteiten de suggestie aan de hand doen, om aan de Isla hulp te vragen, die toen met de Parmo de enkele waterstraaltjes van de Gouvernementsbrandweer kwam versterken, en de brand kon beperken tot het Graham building.

Des te groter moet de desillusie van het publiek geweest zijn, nu door het Gouvernement dagelijks gewezen wordt op het luchtgevaar; de mensen worden door woorden en hier en daar geplaatste zandbakken aangespoord en geleerd, hoe de gevaren te bestrijden. En......... dan te zien, hoe in deze tijden van brandgevaar de brandweer, de voornaamste dienst, zelf niet in orde is.

Nog erger dan met het materieel was het met de organisatie.

In deze mobilisatie heeft het Gouvernement de beschikking over een 600 mensen die blijkbaar alle voor deze brand gealarmeerd waren, maar met al deze krachten was voor een voldoende afzetting niet gezorgd. En toch had de leiding met deze mensen voldoende krachten beschikbaar om behalve afzetting ook te zorgen voor ontruiming van belendende gebouwen in zover dit nodig was.

Zondag echter geschiedde dit door alle mogelijke mensen in zenuwachtige spanning waarbij zelfs een balkon zich begaf en ernstige ongevallen zich voordeden.

Niet minder dan 23 gevallen werden door de keurige hulpcolonne van het Rode Kruis geholpen; maar 23 gevallen waren niet voorgekomen, wanneer de organisatie goed was.

Naar aanleiding hiervan heeft ook de Beurs enkele critische vragen gesteld.

Het gevolg van niet voldoende afzetting was ook dat verschillende personen gemeend hebben, dat wat uit de brand gered werd of uit de belendende percelen ontruimd, „zu haben" was; vier personen werden daarvoor opgesloten.

Een ernstig onderzoek is zeker gewenst niet alleen, maar ook noodzakelijk. Wanneer het ons bestuur ernst is met de waarschuwingen en maatregelen voor luchtgevaar, zal op de eerste plaats toch de dienst, welke het eerst bij dit gevaar in aanmerking komt, goed moeten functioneren.

We hopen dat de droeve brand van Zondag daarom een les geweest is, welke zodanige uitwerking hebben zal, dat Curaçao dergelijke rampen bespaard zullen blijven.

Branden zullen niet geheel te voorkomen zijn en we hebben er in de laatste jaren ernstige meegemaakt; maar de ernstige klachten van deze brand, die zeker beperkt had kunnen worden, wanneer de organisatie goed was; zullen niet meer mogen voorkomen.

DE VERDUISTERINGSOEFENING.

Naar men ons mededeelt, zijn voor hen, die inlichtingen wensen omtrent de verduisteringsoefening Maandag a.s. twee consultatiebureaux opgericht.

Het eerste is het kantoor Burgerlijke Stand, waar tijdens de Gouvernementskantooruren de Heer Bartels Daal gaarne eenieder met inlichtingen bijstaat.

Het andere is bij den Heer Schuurman, leraar ambachtsschool thuis des avonds van 6 — 7 uur.

GOD EN DE OORLOG.

Zij die de oorlog van 1914 hebben meegemaakt, zullen zich nog herinneren, hoe in die dagen door de verschillende oorlogvoerende partijen O. L. Heer als het ware werd geannexeerd als de bondgenoot voor het nationale oorlogsbelang. Vooral van Duitse zijde werd toen meerdere malen gesproken van „unser Herr Gott" en wel in de zin alsof God speciaal het bezit der Duitsers was.

Iets dergelijks troffen we ook aan in de rede van Hitler van de vorige week, waarbij hij God dankte voor de zegen aan de Duitse wapens geschonken en waarin hij zeide overtuigd te zijn, dat de Heer onze God, Die ons nu bijgestaan heeft, Duitsland ook verder zal helpen.

Er waren toen velen, die zich aan een dergelijke exploitatie van het heilige, ten bate van een zo afschuwelijke nationale zaak als de oorlog, ergerden en misschien niet geheel ten onrechte!

Want al behoeft deze aanroeping van de hulp van God zelf bij een oorlog op zich niets ongerijmds te zijn, zolang degene die God aanroept voor zich overtuigd is, dat hij zijn volk oproept voor een rechtvaardige zaak — wat natuurlijk een dwalen in dit opzicht niet uitsluit. — Wij kunnen ons toch levendig voorstellen, dat velen zich aan deze aanroepingen gestoten hebben.

Juister en in elk geval sympathieker was dan ook o.i. de uitlating, waarmee de Engelse minister-president Chamberlain zijn scherp requisitoir, dat hij aan het adres van Hitler uitsprak, sloot met „dat God de zaak der rechtvaardigen moge verdedigen".

Immers hier wordt God losgemaakt van het eigen nationale belang en alleen Zijn hulp en bescherming ingeroepen, voor de overwinning van hen, wier strijd rechtvaardig is.

Zó gesteld kan tegen de aanroeping van Gods hulp, ook als een bijstand in de oorlog, niet alleen geen enkel bezwaar worden ingebracht, maar is daarvoor alles te zeggen.

Hier wordt Gods hulp niet ingeroepen voor een overwinning van de Engelse legers, maar alleen voor de overwinning van die legers, die de rechtvaardige zaak dienen.

Natuurlijk wordt daarmee over de al of niet rechtvaardigheid van de door hem geproclameerde oorlog niets beslist. Want zelfs volkomen ter goeder trouw, kan ook de meest eerlijke staatsman dwalen.

Maar hij aanvaardt dan de consequentie van zijn dwaling in zoverre, dat hij voor het geval hij niet zou strijden voor de rechtvaardige zaak, hij ook niet Gods hulp aan zijn zijde verwacht.

En daartegen kan toch niemand in redelijkheid iets inbrengen. Tenzij hij mocht menen, dat een oorlog in alle omstandigheden voor een staatsman een daad is, welke hij als Christen niet mag stellen.

Maar deze opvatting, welke volgens de Kath. leer, een theologische dwaling is, kan niet als norm aanvaard worden voor de beoordeling van de kwestie, welke wij hier even, heel summier aan de orde hebben gesteld.

K
KRO
O

NEDERLANDS WERELDPROGRAMMA.

Zondag, 22 October 1939, 01.25 — 0.25 uur G.M.T, Via P.C.J. Golfl. 31.28 m.

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. „Mohammed en zijn leer" door Pater R. Zijlstra S.M.A.
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek

KOLONIALE UITZENDING.

14.05 — 15.05 uur G.M.T. Via P.C.J. Golflengte 19.71 m.

1. Mars
2. De film in Nederland door A. van Domburg
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek

BEKENDMAKING.

De Administrateur van Financien in Curaçao maakt bekend, dat met ingang van heden voor de betaling van grondbelasting, gebruiksbelasting, inkomstenbelasting, rekeningen wegens waterlevering door de landswatervoorzieningsdienst, telephoonabonnementen en schoolgelden door den Koloniaal Ontvanger op Curaçao cheques op de Hollandsche Bank Unie N.V. en de Maduro en Curiel's Bank N.V. worden aangenomen.

De cheques dienen te worden gesteld ten name van den Koloniaal Ontvanger op Curaçao.

Bij de toezending of afgifte van de cheques moeten de betrekkelijke aanslagbiljetten of invorderingsformulieren worden overgelegd.

De aandacht van belanghebbenden wordt er op gevestigd, dat het bedrag cheques tevens eventueele boeten en vervolgingskosten dient te dekken.

Zoolang de cheques bij de bankinstellingen, waarop zij zijn afgegeven, niet zijn verrekend, kan door den betrokkene aan de door middel van de cheques gedane betalingen geenerlei aanspraak worden ontleend.

Zoodra van de bankinstellingen, waarop de cheques zijn afgegeven, bericht is ontvangen, dat de cheques zijn verrekend, worden de daarbij overgelegde aanslagbiljetten of invorderingsformulieren gekwiteerd teruggezonden.

De Administrateur van Financiën voornoemd,

3—2 **FRANKE.**

STATEN VAN CURAÇAO.

Zitting op Donderdag, den 19den October 1939, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

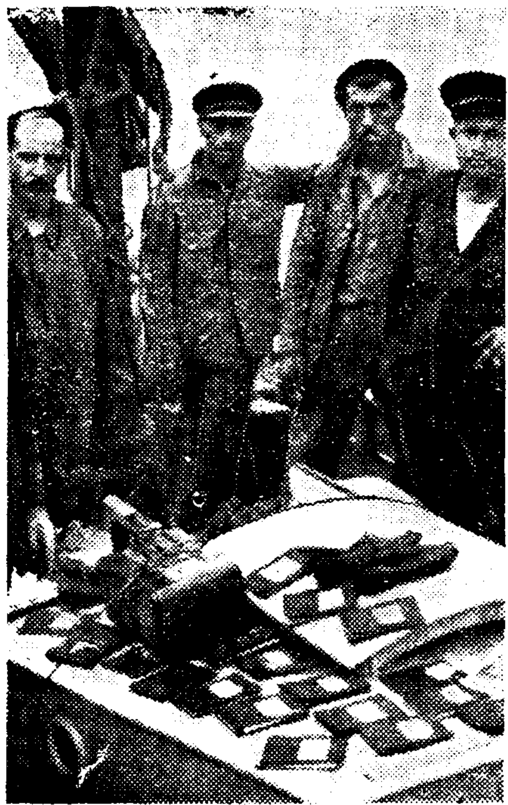
1°. Ingekomen stukken.

2°. Advies omtrent het ontwerp van wet tot goedkeuring van de toetreding tot het Verdrag ter bevordering van de internationale verspreiding van films met een opvoedkundig karakter van 11 October 1933, zooals gewijzigd door het proces-verbaal van 12 September 1938.

3°. Schrijven aan den Gouverneur over wijziging in de uitvoering van de begrootingen voor 1939 en 1940.

4°. Schrijven aan den Gouverneur over prijsstijging enz.

DE GRIFFIER,
G. J. Ferguson.

Enige overlevenden van de Griekse boot „Korsti" die in de Baltische zee op een Duitse mijn liep.

De Kerk te Czestochowa in Polen, waar het beroemde beeld „De Zwarte Madonna" zich bevond. Het wonderbeeld is door de monniken op tijd in veiligheid gebracht.

De bommen worden in een Duits vliegtuig geschoven.

Poolse uhlanen.

KININE HEEFT VOORRANG.

Tijdens de Italiaanse veldtocht in Abessynië arriveerde op een gloeiendhete middag een miliair convooi aan een modderige rivieroever, waar genietroepen bezig waren een noodbrug te bouwen, want de oude was onder de zware transporten bezweken.

De genieofficier, die met het bouwen van de brug belast was, verklaarde aan den leider van het convooi, dat het voorlopig onmogelijk zou zijn de wagens naar de overkant te brengen en dat men dus geduld zou moeten hebben totdat de brug voltooid was.

„Onmogelijk", zei de man van het convooi. „We moeten verder."

„Wat heb je bij je?" vroeg de genie-officier.

„Munitie en ook geneesmiddelen, vooral kinine."

De bruggenbouwer dacht even na en zei toen:

„Ik kan een paar uur het werk aan de brug staken om de wagen met de kinine naar de andere oever te transporteren. De munitie moet wachten; onze mannen aan het front hebben geneesmiddelen dringend nodig."

En zo werd de vrachtauto, waarin het reddende geneesmiddel tegen de malaria vervoerd werd, met vereende kracht over het water gebracht, opdat het zonder vertraging de kameraden aan het front bereiken zou.

De Italianen waren door het succes van de stelselmatige kininisatie zo overtuigd geworden van de waarde van kinine, dat de naam van het geneesmiddel als een toverslag werkte en zij kinine dikwijls de voorrang gaven boven andere transporten. Ook de legerleiding hield hier van het begin af aan steeds rekening mede, zoals Prof. Aldo Castellani, de chef van de militaire geneeskundige dienst, mededeelt. Aan het feit, dat zowel de hoge officieren als de gemene soldaat geregeld kinine namen, moet het toegeschreven worden, dat het Italiaanse leger van ongeveer een half millioen man zo goed als vrij van malaria gebleven is in een gebied, waar de malariamuskiet onbeperkt heerste. Nog voor het begin van de Italiaanse veroveringstocht, in 1933, en ook daarna, in 1937, heeft de Malaria-Commissie van de Volkenbond de juiste gebruikswijze van kinine tegen malaria aangegeven. Zij beveelt aan tijdens het malariaseizoen ter voorkoming van malaria een dagelijkse dosis van 400 milligram kinine in te nemen en ter behandeling van malaria een dosis van 1 gram tot 1,3 gram kinine per dag gedurende 5 tot 7 dagen. Deze Malaria Commissie legt in haar verslag (Engelse editie), verschenen in 1938, op bladzijde 124, er de nadruk op, dat op grond van haar onschadelijkheid kinine geschikt is om verstrekt te worden door ondergeschikt personeel, zonder voortdurend toezicht, terwijl daarentegen dit toezicht noodzakelijk is bij het gebruik van synthetische middelen.

Naar alle waarschijnlijkheid zal het wel persoonlijke ervaring geweest zijn, die den genieofficier deed besluiten aan het kininetransport de voorrang te verlenen. Ongetwijfeld kan onder bepaalde omstandigheden kinine van veel grotere waarde zijn voor de koloniale troepen dan munitie.

M. Ned. No. 240.

OOK STOMME DIEREN KUNNEN SPREKEN.

Waarom zoemt de bij en sjirpt de krekel?

Mieren met gekruiste antennes.

De taal van den mens is gearticuleerd, zo genoemd omdat afzonderlijke klanken in verbinding met elkaar woorden vormen, waaraan wij en bepaalde betekenis hechten, welke woorden weer worden gegroepeerd tot zinnen. De taal der dieren is echter ongearticuleerd, zij bestaat slechts uit bepaalde tonen, die iets willen uitdrukken, zoals het geblaf van honden, het gefluit en de roep van vogels.

Wanneer men zich op het standpunt stelt, dat alleen de „gearticuleerden" spreken kunnen, dan vallen de dieren daar dus buiten. Maar indien men het begrip taal opvat in een ruimere zin, dan zou men daaronder kunnen verstaan de vaardigheid zich uit te drukken, dus het vermogen bepaalde gevoelens door klanken tot uitdrukking te brengen. Op deze wijze kunnen de dieren zich onder elkaar verstaanbaar maken en men zal derhalve moeten toegeven, dat ook die voor het grootste gedeelte een „taal spreken". Van dit standpunt bekeken, hebben ook de insecten spraakvermogen en zelfs in opmerkelijke graad. Om hun gevoelens duidelijk te maken, bedienen de insecten zich van bepaalde bewegingen van het gehele lichaam, ofwel van gedeelten als de vleugels, de voelsprieten en de poten, terwijl zij ook een reeks van tonen kunnen voortbrengen.

Men heeft reeds uit het bovenstaande kunnen zien, dat wij bij de insecten enkele soorten kunnen onderscheiden: gebarentaal en vleugeltaal, waarbij de vleugels een rol spelen, een ademtaal, waarbij de luchtstroom verschillende geluiden te weeg kan brengen, een schrille taal, die ontstaat door de wrijving van verschillende ledematen en een voelsprietentaal, waarbij de voelsprieten, ook wel antennes genoemd, de hoofdrol spelen.

Hoog ontwikkelde gebarentaal....

De gebarentaal van de insecten is voor de uitdrukking van de gevoelens zeer fijn ontwikkeld en munt uit door duidelijkheid. Om hiervan een goed begrip te hebben, behoeven wij slechts te denken aan de gebarentaal van de mensen. Helder en duidelijk drukken wij onze gevoelens uit door een oogopslag, door het stampen met de voet, door een handbeweging. Precies zó doen de insecten het, hoewel hier natuurlijk de gedachten, die uitgedrukt moeten worden, aanmerkelijk geringer zijn. Wij staan voor een boom, waarop een dubbele stroom mieren zich voortbeweegt naar een bladluizenkolonie. Wanneer men zijn vinger naar de stam brengt, wordt onmiddellijk de opmerkzaamheid van de mieren getrokken en wel door een van de schildwachten, die terzijde van de troep mee oprukken. Deze blijft staan, steekt de voelsprieten uit en is danig verschrikt. Als wij met onze vinger deze mier naderen tot op enkele centimeters, dan zien we hoe de voelsprieten hevig gaan trillen en het kopje telkens van links naar rechts beweegt. Dan steekt het diertje de kop vooruit en spreidt de voorpoten, beweegt onrustig de kaken en laat de voelsprieten bliksemsnel en vele malen op en neer gaan. Uit alles blijkt ons overduidelijk dat het diertje van plan is zich tot het uiterste te verdedigen. Tegelijkertijd drukt zijn houding argwaan en vastberadenheid uit.

Deze taal verstaan wij goed, maar de mieren zegt zij veel meer. Uit een kegelvormige hoop aarde komt een troep mieren te voorschijn. Een kleine schare bouwmieren sleept gezamenlijk een kluitje aarde weg voor de ingang van de mierenkazerne. Van de voet van de hoop ,waar zich de meeste uitgangen bevinden, trekt 'n troep mieren naar de boom toe: wanneer wij maar even tegen de aardkluit stoten, komt er nog meer tekening in het tafereel. In een ogenblik zijn alle inwoners gealarmeerd. Uit elke gang komt een stroom van mierensoldaten te voorschijn, gevolgd door de andere insecten, tot in een minimum van tijd de gehele hoop bedekt is met woedende mieren. In opgewonden toestand onderzoeken zij alles wat maar even vreemd is op de aardkluit. Uit hun gebarentaal blijkt duidelijk dat zij zich het grote gevaar, dat hen bedreigt, bewust zijn. Nu wakkeren zij elkaar aan tot de strijd.

Spreken met vleugels.

Maar merkwaardiger nog dan deze gebarentaal is de boven reeds terloops genoemde vleugeltaal der insecten. De kenner kan door waarneming van de min of meer heftige bewegingen van de vleugels met zekerheid weten, hoe de gemoedstoestand van het diertje is. Het behagelijke gezoem tussen de bloemen, 't onrustige trekken met 't lichaam wanneer gevaar dreigt en het heftige gebeef tijdens de vlucht van het nest naar buiten, verraden door de daarmee gepaard gaande tonen de gemoedstoestand van de bepaalde insecten.

Onderzoekers hebben hun aandacht gewijd aan de toonshoogte van dit gezoem. Zo was men ten zeerste verbaasd te ontdekken dat in een bijenkorf het snorrend geluid van de vleugels afgestemd was op de toon F. Diezelfde toon kon men ook waarnemen bij de kamervlieg. Bij de hommel ligt de toon een octaaf lager. En het is verder gebleken, dat de toonaard van de vleugels der gewone vliegen F is, maar dat men onder bepaalde omstandigheden ook de toon A kan horen: om een voorbeeld te noemen, wanneer de bijen over een bloem heen zweven.

De hoogte van de toon hangt af van het aantal trillingen dat de vleugels te weeg brengen op de plaats waar deze in het lichaam ingeplant zijn. 256 trillingen per seconde verwekken de C. De huis-tuin-of-keukenvlieg moet 352 trillingen veroorzaken om de F voort te brengen. Zo zouden wij voort kunnen gaan. De onderzoekingen worden gedaan met behulp van een stemvork. Ongetwijfeld wordt deze vleugeltaal door de andere insecten verstaan. Want indien men bijvoorbeeld een wesp zou zetten op een mierenhoop dan is uit het hele optreden van de mierenkolonie duidelijk, dat zij uit de vleugeltoon van den indringer gehoord hebben, dat onraad in de buurt is.

Wat zegt mijn voelhoren ervan.

Ook de sjirptonen, die een groot aantal insecten voortbrengen, moeten beschouwd worden als een soort taal. De organen, die deze klanken te weeg brengen, zijn gebouwd volgens het principe van mandoline en guitaar. Neemt men bijvoorbeeld de sprinkhaan, dan blijkt dat aan de poten een reeks dwarse tandjes zitten, welke met het blote oog reeds te zien zijn, maar welker bedoeling onder 'n loupe gezien duidelijk wordt. Door deze tandjes tegen de vleugels te wrijven ontstaan de bekende sjirpende tonen. Het is echter alleen het mannetje, dat deze klanken kan voortbrengen; ze dienen om het vrouwtje naderbij te lokken. In Japan schijnt men dit gesjirp zo mooi te vinden, dat men de diertjes in speciaal daarvoor verkrijgbare kooitjes zet.

Maar het laatste en misschien wel het meest afdoende middel om zich verstaanbaar te maken, is de voelhorentaal. De wetenschappelijke benaming voor voelhorens luidt antennes. De mieren zijn zoals de meeste insecten voorzien van twee antennes, die boven de mond, midden tussen de ogen geplant staan. Van buiten lijken de sprieten gewonden draden van verschillende dikte, die om hun beweeglijkheid te verhogen voorzien zijn van gewrichten. Bij de mieren bestaan de antennes uit twee delen, waarvan het bovenste deel geleed is en uitloopt in een knobbelvormige punt.

De antennes zijn buitengewoon gevoelige organen, die de insecten naar alle kanten kunnen uitsteken en die ook in beweging zijn, wanneer het dier zich in rust bevindt. In de kunstig gevormde mierenensten kan men waarnemen hoe zelfs bij het mannetje wanneer het slaapt, de antennes in trillende beweging zijn.

In de volksmond noemt men de antennes voelhorens. Daarmede wordt in hoofdzaak wel het karakteristieke gekwalificeerd, want tegelijkertijd zijn de voelhorens ook reukorganen en dat reukorganisme zetelt hoofdzakelijk in de knolvormige top van de gesel. Daarom zijn deze organen bij de insecten altijd naar voren uitgestoken. Wanneer dan ook twee mieren elkaar ontmoeten kruisen zij elkanders antennes om elkaar goed te leren kennen.

Alleen met economische verbeteringen wordt de wereld niet mooi en gelukkig gemaakt.

De mens zelf moet omhoog.

Hij moet over mooie dingen leren denken, voor mooie dingen gaan voelen, mooie dingen gaan doen.

Hij moet niet blijven draaien in zijn eigen klein kringetje, maar ook voor anderen leven en werken.

Zo alleen krijgt het leven betekenis en kan ook alleen van een christelijk leven gesproken worden.

Wel doet hij die de gemeenschap meer dient dan eigen belangen.

Doen wat God vraagt, vermijden wat God verbiedt, aanvaarden wat God geeft, voert naar geluk in tijd en eeuwigheid.

Het getuigt van een grenzenloos naïef begrip der zielkundige, wanneer iemand zich op het standpunt stelt, zonder schade alles te kunnen zien, lezen, horen en meemaken.

Zonder schade kan alleen hij dat doen, aan wien niets meer te bederven valt.

Wie eenmaal zijn woord breekt, wordt ook in de toekomst niet meer geloofd. De verdenking van trouweloosheid weegt zwaar zó zwaar dat talrijke dienstbewijzen dikwijls niet in staat blijken ons van die smet te reinigen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Jong Holland 1 — Volharding 1	2—1.
Jong Curaçao —Arsenal	niet doorgegaan.
Hollandia 1 — Transvaal 1	3—0.
Atletico 2 — R.C.C. 2	niet opgekomen.
Scherpenheuvel Jr. — Tropials Jr.	2—1.
S.U.B.T. Jr. — Volcania Jr.	3—3.

INSCHRIJVINGEN: **Hollandia** H. Wagemaker
Willemstad E. Korevaar.
Arsenal G. C. Manuel.
Volharding P. Scorrea J. Scorrea.
S.U.B.T. Junior R. v. Aanholt, L. Marshall, J. Hellmund.

STAND VAN DE COMPETITIE 1939

A-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Jong Holland 1	6	6	0	0	14	4	12	2.—
Atletico 1	3	3	0	0	12	1	6	2.—
S.U.BT. 1	5	4	1	0	24	5	9	1.80
Scherpenheuvel 1	5	2	1	2	11	15	5	1.00
Hollandia 1	6	1	3	2	5	10	5	0.83
Volharding 1	4	1	0	3	7	7	2	0.50
R.C.C. 1	5	1	1	3	6	9	3	0.60
Asiento 1	6	1	1	4	5	17	3	0.50
Hercules 1	4	1	0	3	2	16	2	0.50
Transvaal 1	5	1	0	4	6	16	2	0.40

RES.A-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Scherpenheuvel 2	3	3	0	0	9	3	6	2.—
Jong Holland 2	2	2	0	0	6	1	4	2.—
Asiento 2	1	1	0	0	1	0	2	2.—
S.U.B.T. 2	4	3	0	1	14	5	6	1.50
Transvaal 2	4	1	0	3	5	8	2	0.50
Volharding 2	1	0	0	1	0	4	0	0.—
Hercules 2	2	0	0	2	0	6	0	0.—
Atletico 2	2	0	0	2	0	6	0	0.—
Hollandia 2	0	0	0	0	0	0	0	0.—
R.C.C. 2	3	1	0	2	3	5	2	0.—

B-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Jong Curaçao	4	4	0	0	7	0	8	2.—
Sparta	2	1	0	1	2	1	2	1.—
D.C.C.	2	1	0	1	4	3	2	1.—
Volcania	2	1	0	1	4	3	2	1.—
Willemstad	3	1	0	2	4	7	2	0.66
Arsenal	3	0	0	3	1	8	0	0.—

JUNIOR-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Hercules	2	2	0	0	11	0	4	2.—
Scherpenheuvel	1	1	0	0	2	1	2	2.—
S.U.B.T.	2	1	1	0	6	3	3	1.50
Volcania	2	0	1	1	3	10	1	0.50
Jong Holland	1	0	0	1	0	4	0	0.—
Tropials	2	0	0	2	1	5	0	0.—

De vereniging R.C.C. is een boete van ƒ 5.— en een straf opgelegd ingevolge Art. 4 lid 3 en sub. a.b.c. R.C.W. wegens het niet opkomen tegen ATLETICO 2 op 15 October 1939.

HET BESTUUR.

Te verwachten schepen over de maand October 1939.

18.	Amk:	„Santa Paula"	Pto. Colombia	La Guaira.
19.				
20.				
21.	Eng:	„Remuera"	Cristobal	Londen
21.	„	„Chancellor"	Pto. Cabello	?

HOEVEEL NEERSLAG VALT ER OP DE AARDE.

Engelse geleerden hebben thans na langdurige berekeningen de resultaten laten weten omtrent de hoeveelheid neerslag, welke jaarlijks op de aarde neervalt. De oppervlakte van de aardbol is rond 51 millioen H.A. Wanneer al het water, alle sneeuw, ijzel en niet zou verdampen en niet in de grond zou trekken, zou de aarde overdekt zijn door een waterlaag van bijna een meter dikte. Het gewicht van deze laag bedraagt 465 ton. Gemiddeld ontvangt de wereld aan neerslag iedere dag in gewicht van 1.272.000 millioen ton. Tot het geluk der mensen wordt hierbij een zeer grote gelijkmatigheid betracht, anders zouden de klachten omtrent overstromingen geen ogenblik van de lucht zijn.

VERDUISTERING KAN IN OORLOGSTIJD WEL MAANDEN DUREN. U WILT TOCH THUIS NIET ALTIJD IN HET DONKER ZITTEN? NEEM DAN OOK UW VERDUISTERINGS MAATREGELEN.